TIPS!

1. **Tränare!** Påminn spelare om att tömma skor och borsta av kläder innan de lämnar IP. Föregå med gott exempel.

2. **Föräldrar!** Har du fått hem granulat? Töm det i hushållssoporna och absolut inte i toalett eller diskho.

3. **Spelare!** Borsta av dig på angiven plats efter avslutad aktivitet. Glöm inte att kolla igenom kläder och väska.

4. **Planskötare!** Sätt upp ”borststationer” på strategiska ställen på IP. Se till att angiven yta för uppsamling av snö finns tillgänglig. Sluten förvaring av granulat samt rengöring av maskiner som används på konstgräsplaner är också viktig då det minskar ytterligare spridning.

Fyra typer av granulat

SBR. Framställs av återvunna bil- och maskindäck. Svart till färgen. Det vanligaste och billigaste alternativet i dag.

EPDM. Framställs av nytillverkat vulkaniserat industrigummi. Färgen kan vara grön, brun, svart eller beige.

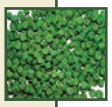

TPE Termoplast. Gjort av nytillverkat naturgummi. Är inte vulkaniserat och kan därmed återvinnas. Den vanligaste färgen är grön.

Organiska fyllnadsmaterial. Finns i flera varianter, exempelvis kork och kokos. Forskning pågår även kring andra möjliga organiska fyllnadsmaterial.

fakta

FOTBOLLSPLANER & KONSTGRÄS I SVERIGE

- Mer än var tredje idrottsaktivitet i Sverige är fotboll. Fotbollen står för cirka 21 miljoner aktiviteter i åldrarna 7–25 år. (Enligt Riksidrottsförbundet är en aktivitet en timmas match eller träning som är ledarledd.)

- I Svenska Fotbollförbundets (SvFF) senaste kartläggning från 2016 fanns drygt 1 300 konstgräsplaner i landet. Det finns även ett okänt antal konstgräsplaner som inte kartlagts och som anlagts av exempelvis privata aktörer eller bostadsbolag.

FÖLJ MILJÖBALKEN!

Anläggningsägare och verksamhetsutövare av en konstgräsplan för till exempel fotboll måste följa miljölagstiftningen. Det innebär att vi har ett ansvar att utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada för människors hälsa och miljön. I samma syfte skall yrkesmässig verksamhet använda bästa tillgängliga teknik. Läs mer under ”Stöd i miljöarbetet” på *www.naturvardsverket.se*.

Veta mer?

www.bekogr.se • www.stff.se • www.svenskfotboll.se • www.fotbollsyta.nu
www.fritid-kultur.se/konstgras • www.naturvardsverket.se

DENNA BROSCHYR ÄR FINANSIERAD AV NATURVÅRDSVERKET GENOM BESTÄLLARGRUPPEN KONSTGRÄS.

Projektledare: Robin Johansson, StFF.
mobil: 070-322 85 08
robin.johansson@stff.se
Produktion: Juan Martinez & Karin Nyman, Oiga AB. oiga.se

Omslagsfoto: Fredrick Regnell

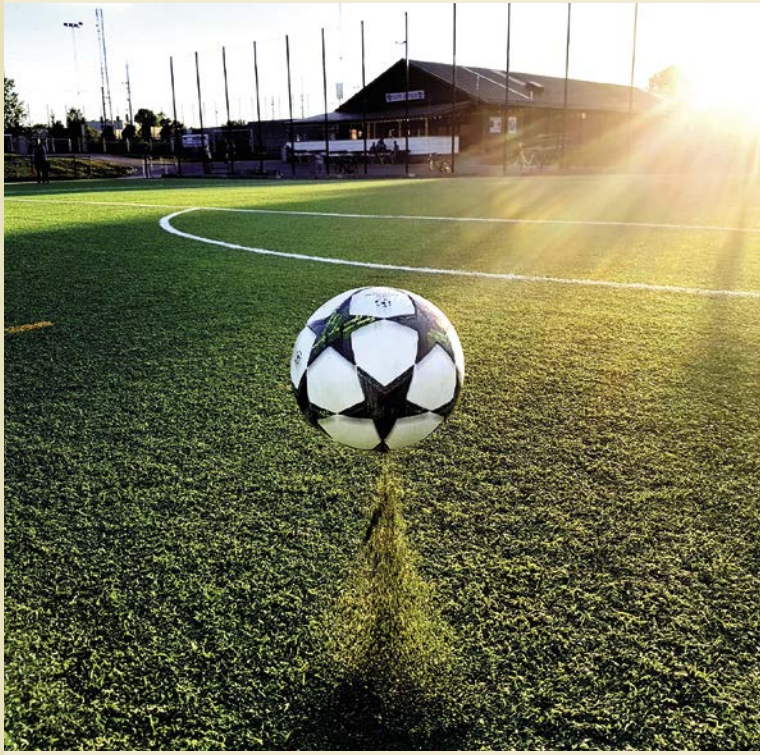

FOTBOLL, KONSTGRÄS & MILJÖ

En liten skrift om hållbart idrottande

ETT GEMENSAMT ANSVAR

Konstgräset har gett barn och ungdomar betydligt fler aktivitetstimmar. En stor vinst för samhället, inte minst när det gäller folkhälsan.

Men konstgräset, och framför allt fyllnadsmaterialet i planerna, behöver vi handskas varsamt med. Gemensamt bör vi se till att granulatet blir kvar på planen och att det inte sprids till vatten, jord och övrig mark.

Här följer ett antal tips och råd, samt lite fakta om fotboll, konstgräs och hållbart idrottande.

ÅTGÄRDER SOM MINSKAR SPRIDNINGEN AV GRANULAT

- **Borststationer** där aktiva kan borsta av granulat.
- **Slutna vattensystem** kring anläggningarna.
- **Uppsamlingsytor** för snö så att granulat kan samlas ihop och återföras till planen efter att snön smält.
- **Kanter** av asfalt eller trä kan läggas runt planen och fungera som barriär för granulatet.
- **Filter** som installeras i dagvatten-brunnar och fångar upp granulat.

Så här mycket fotboll kan spelas på ...

... en naturgräsplan:
200–400 timmar per år.

... en hybridgräsplan:
2–3 gånger fler timmar än på naturgräs.

... en konstgräsplan:
2 000–2 500 timmar.

Källa: StFF

UPPSAMLINGS-PLATS FÖR SNÖ

Uppsamlingsytor för snö så att granulat kan samlas ihop och återföras till planen efter att snön har smält.

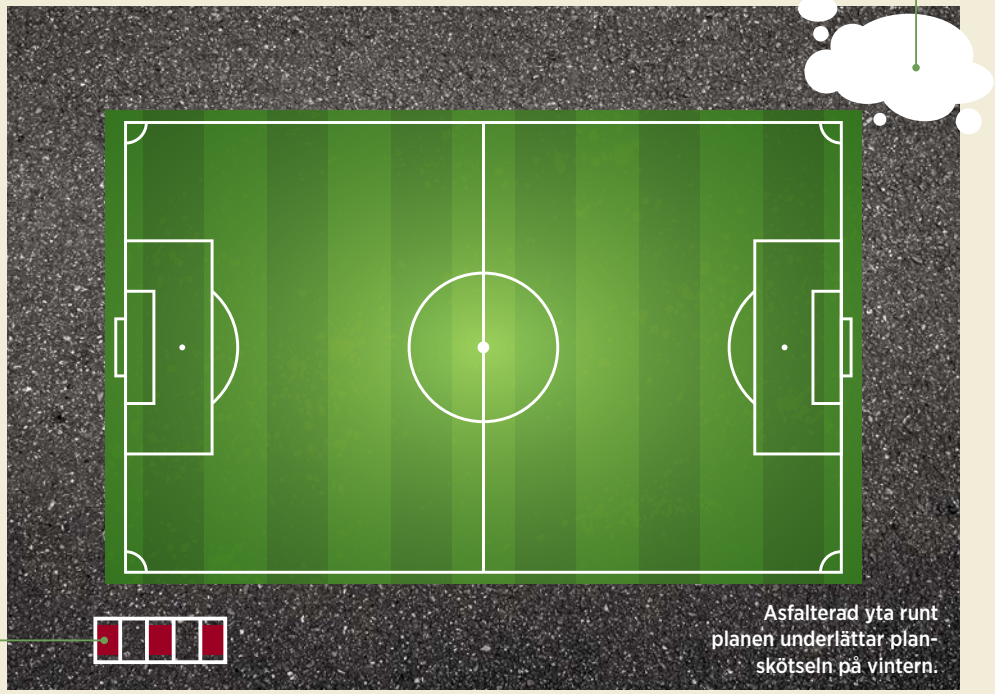

Asfalterad yta runt planen underlättar plan-skötseln på vintern.

Borsta bort!

Borststation för granulat vid konstgräsplan i Göteborg.

HALLÅ DÄR!

Therése Hivell, samordnare på Göteborgs stads idrotts- och föreningsförvaltning.

HUR JOBBAR NI FÖR ATT BEHÅLLA GRANULATET PÅ PLANERNA?

– Vi har vidtagit en mängd åtgärder. Bland annat har all vår driftpersonal utbildats i att minska spridningen av granulat utanför planerna. Vi har sett över våra rutiner, till exempel hur vi rengör utrusningen efter drift.

Vilken metod är mest effektiv för att få effekt?

– Mycket handlar om attityder, att påverka via information och uppmaningar. Vi sätter upp skyltar på idrottsplatserna och går ut med brev till föreningar och skolor. Drivna ledare på plats är en förutsättning för att vi ska nå framgång. Vår tanke är att ta fram en plan för hur vi ska jobba tillsammans med föreningarna i frågan.

Har ni tagit till några handfasta åtgärder för att behålla granulatet på planen?

– Ja, förutom bortstationer, använder planskötarna lövblås för att blåsa tillbaka granulat som hamnat utanför, in på planen. Vår vinterhållning utgår från ett antal prioriterade planer där vi kan hantera större snömängder på ett miljövänligt sätt. Vi har också installerat granulatfällor i dagvattenbrunnar och planerar att bygga stoppvallar i kanterna på några planer.

Hur viktig är frågan i Göteborg?

– Det är en högt prioriterad fråga. Vi arbetar aktivt med att minska spridningen av fyllnadsmaterial från våra konstgräsplaner. Vi följer utvecklingen kring konstgräset och anlägger exempelvis just nu ett konstgräs som inte innehåller något fyllnadsmaterial.